

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 64 (3510) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Erős német harci repülőgépkötélékek

Összpontosított támadást intéztek Hull angol kikötőváros ellen

Az olasz uralkodóház mielőbbi eltávolítását sürgeti
Benedetto Croce

Berlin. (MTL.): Az Interinf jelenti: Erős német harcirepülőgépalakulatok vasárnap este 21 óra előtt átrepültek a Csatornán, hogy újból erős támadást intézzenek nagybritanniai célpontok ellen. Felhőzet nem volt az égen, úgy hogy kitérők voltak a látási viszonyok.

Berlin. (MTL.): A Német Távirati Iroda jelenti: Német harcirepülőgépek erős kötelékei március 19-én a késő esti órákban összpontosított támadást intéztek a keletangliai partokon fekvő Hull fontos kikötőváros ellen. A támadásnak kedvező feltételei voltak és a célokat jól felismerték. A német bombázóalakulatok utolsó hullámai máris sok tüzet

állapítottak meg a város és a kikötő területén.

Berlin. (MTL.): A NTL. jelenti: Sok száz német harci- és csatarepülőgép március 19-én a keleti harctér déli szakaszán a szovjet támadókat melyreplésben bombákkal és tüzfegyverekkel támadta. Sok páncélos megsemmisített, sokat olyan súlyosan megrongáltak, hogy harc képtelenné váltaknak lehet tekinteni. Elsüllyesztettek ezenkívül a szovjet szállítómozdulatok leküzdése során egy csapatokkal megrakott vizijárművet. Egyidejűen két tartályhajó szintén a német harcirepülőgépek bombáinak áldozata lett.

ország jólétén, csupán dinasztikus érdekeket tartja szem előtt. Ezért kívánatos távozásukat minél előbb valószínű tenni.

Helsinkiből jelenti: (NTI) Az általm tájékoztató hivatal a következő jelentést adta ki:

Több ország sajtójában hírek jelentek meg arról, hogy V. Gusztáv svéd király a finn béke ügyében Finnország politikai vezetőihez fordult. A finn külügyminiszterium ezért a következőket közli:

Hétfőn, március 6-án a finn külügyminiszter Gripenberg stockholmi finn követőtől személyes, titkos táviratot kapott, amelyben a követ beszámolt a svéd külügyminiszterrel aznap folytatott beszélgetéséről. E beszélgetés folyamán Günther miniszter közötté Gusztáv svéd királynak azt a ötletét is, hogy a már felvett érintkezést ne

szakítsák meg. A miniszter kérte a finn követet, hogy Gusztáv királynak ezt a fölfogását közöljék a finn állam elnökével, Finnország tábornagyával és kormányával. A távirat közölte még, hogy ezt a közlést csak a nevezett személyeknek adták tudtára és mint szigorúan bizalmas ügyet kezelték.

A táviratnak Gusztáv király kijelentésére vonatkozó beszámolóját még aznap továbbították a finn állam elnökének és Finnország tábornagynak, felolvasták továbbá a minisztertanácsban Ramsay miniszter azonban helyénvalónak látta, hogy szerdán, március hó 8-án a távirat tartalmát közöljék a finn országgyűlés külügyi bizottságában s közöljék a bizottsággal azt, hogy a távirat irányadó svéd körök felfogását tükrözteti vissza. A miniszterelnök március 15-én az országgyűlés zárt ülésén üléseán mondott beszédében is erről a közlésekről, mint svéd megnyilatkozásról számolt be. A közlést tehát nemcsak pontosan közölték az állam elnökével, a tábornaggal és a kormánnyal, hanem tárgyi tartalom tekintetében az illetékes politikai fórumok tudomására is hozták. A közlés azonban semmiféle adatokat nem tartalmazott a szovjet kormány által szabott feltételek módosításáról.

A szovjet kormány utolsó válasza, amelynek alapján az ügyet a kormány tagjai között és az országgyűlésen tárgyalták, március 10-én adták meg. (MTI)

Hivatalos közlemény a Szófia elleni legutóbbi légitámadásról

Szófia. (MTL.): Március 18-ról 19-re virradó éjszaka Szófiában elrendelt légiiradóról a következő hivatalos közleményt adták ki: Március 18-án éjjel elengedő repülőgépek behatoltak bolgár terület fölé. Néhány helységet bombáztak. A polgári lakosság körében áldozatok vannak.

Szófia. (MTL.): Vasárnap, március hó 19-én Bulgáriában ismét országsszerte nagygyűléseket tartottak, amelyeken a

kormány tagjai beszédeket mondtak. Kristov helügyminiszter Bulgária kül- és belpolitikájáról szólt.

Szófia. (MTL.): A bolgár Szent Szinódus üléseit a vártnál hamarabb fejezte be, március 18-án. A Szent Szinódus igen fontos, részben államjogi jellegű határozatait a bolgár kormány elé terjesztik jóváhagyásra végezt. A kiadott záróközlemény szerint a Szent Szinódus legközelebb júniusban ül össze.

Hazafiatlan magatartással vádolja Croce az olasz uralkodóházat

Róma. (TP.): A Nápolyban megjelenő „Il Risorgimento” című lap a legélesebb hangnemben támadja a savoyai házat és annak hazafiatlan magatartását veti a szemére. Benedetto Croce lapja azt írja, hogy a trónörökös az utóbbi időben utazó ügynökké fejlődött. Különböző útjain megkísérelte, hogy a savoyai ház és egyes szövetségesei között magándiplomáciai kapcsolatokat létesítsen. Minthogy a jelen pillanatban a földkerekség egyetlen hatalmának sem fűződik érdeke ahhoz, hogy a megrendült királyi házzal baráti szálakat szövögesen. Umbertoónak tárgyalásai során kétségtelenül valamit ajánlania kell.

Az újság De Gaulle és a trónörökös megbeszéléseivel kapcsolatban egész nyíltan kimondja, hogy nem Olaszországról, hanem a dinasztiairól van szó. Különösen feltűnő ezzel kapcsolatban Umbertoónak Titohoz való utazása. Az olasz-szerb kérdés már nyugodt időkben is állandóan fenyegető volt.

— Mi azonban azt akarjuk — írja az újság, — hogy ne kínáljunk fel tül-

bet, mint amennyire feltétlenül szükség van. Tito és Umberto megbeszélései a legnagyobb titokban bonyolódtak le. Már pusztán ez a tény is gondolkodóba ejt. Ha becsületes tárgyalásról lett volna szó, akkor nem lett volna szükség titkolódzásra.

Az „Il Risorgimento” végül óvja az olasz népet a savoyaiak házi politikájától, amely brutálisan túltéve magát az

Izzó lávafolyamot lövel ki szombat este óta a Vezuv 1906 óta nem volt ilyen hatalmas kitörés

Amszterdami jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol híriroda napolyi jelentése szerint szombat este a Vezuv izzó lávafolyamot lövel ki. Két széles izzófolyó a tűzhányó szájából lefelé hémnyíláson a nagy északi oldalon halad, egy gyengébb lávafolyó

pedig a hegy déli oldalán. A lavatömeg fölött sötétvörös gőzfelhők hémnyílásunk. A déli égbeletartat különös rést szel öltött. Ez a vörös fény éjszaka egyre erősödik. Ilyen hatalmas kitörés 1906-ban volt utoljára.

Elmaradt a mára tervezett Kossuth-ünnep

A Pest írja:

A helügyminiszter gyűlési tilalmi rendelete értelmében elmaradt a ma délelőtre hirdetett Kossuth-ünnep, amelyet a képviselőház oszlopos arnokában rendeztek volna. Természetesen elmaradt a Vigadóban estére tervezett Kossuth-ünnep is. A Deák-téri evangélikus templomban az istentiszteleten Kápi Béla ünnepi Kossuth-beszéde hangzott el, amelyben hangsúlyozta, hogy a magyar történelmi örömmel áll Kossuth legendás alakja. Szakadatlanul hivatástudatra ébreszt az egymást váltó nemzedékeket. Ennek az ébresztőnek első tétele: Nincs nemzet szabadság nélkül! A szabadság azonban nemcsak az önállás és önrendelkezés

joga, hanem a nemzet életének önmagában való telítődése. Tehát minyar állami élet, magyar jogrend, magyar műveltség és létforma, magyar végzettség, erők és törekvések összessége. Ez a szabadság a nemzet létfeltétele. Kossuth ezt az igazságot képviselte, sohasem gyengülő következetességgel.

A második tanulság így hangzik: A nemzet élete áldozat. Kossuth súlyos áldozatokat követelt a nemzetért, de saját életét is áldozattá tette. Felhívásának szavát megérteni ma is annyi, mint odaadni a nemzetnek munkát, vért és életet, de egyben önzésünket is elhagyni.

A nemzet élettörvényének harmadik tanítása: Csak az a nemzet él, amely hivatásában, küldetésében bízik és meggyőződött annak történelmi igazságáról. Hinni kell az önállás, független nemzeti létezésben és abban, hogy a magyar történelem a világtörténelem ügye. Hinnie kell a nemzetnek saját történelmi igazságában. Kossuth ezt üzeni a magyar nemzetnek, ismerje meg saját nemzeti élettörvényeit, lássa meg szabadságában, függetlenségében nemzeti egyénisége kialakulásának egyetlen jelentőségét. Az áldozatos szolgálásban a nemzeti erők szükségleteit, ismerje fel a történelmi igazságba vetett hitben fennmaradásának biztosítékait.

5000 sertést kap Nagyvárad Kolozsvártól

Százhetvenezer pengőt kap a város az Erzsébetligeti pálya lelátójának megépítésére

Nagyvárad. Saját tud. A hét végén dr. Soós István polgármester Budapesten tartózkodott, ahol fontos ügyeket intézett. Utjára a következő nyilatkozatot tette:

— Utamnak célja mindenekelőtt az volt, hogy Kolozsvár város megbízottjával személyesen elintézzem a városnak juttatott sertés-ügyet és más fontos problémákat.

— Kolozsvár város közellátási tanácsnokával, Bikfalvy tanácsnokkal személyesen elintéztük a közellátási miniszteriumban a városnak kiutalt sertések ügyét. Sikeresen keresztülvinni, hogy Nagyvárad város nem 4000, hanem 5000 darab sertést kap Kolozsvártól, amely sertések kihizálására a szükséges takarmányt rendelkezésre bocsátják.

— A márciusi havi közgyűlésen ismertetni fogom a kérést és javasolni fogom az 1.200.000 pengőnek a kiutalását, amelyhez a belügyminiszterium már előzetesen hozzájárult és amely összegért Kolozsvár városa vállal szavatosságot.

— Amennyiben ezek a sertések a városnak kellő időben átadatnak, úgy a város zsirproblémája a közeljövőre megoldottnak tekinthető.

— Sikeresen a közellátási miniszteriumban egy vagon margarint kiutaltatni, úgy hogy a legközelebbi zsirrelátás kérdése biztosítva van.

— Tárgyaltam a közellátási miniszteriumban a város által beszolgáltatandó vágómarha beszolgáltatásának felmentése ügyében.

— Fontos tárgyalást folytattam a vallás- és közoktatásügyi miniszterium sportosztályánál az Erzsébetligeti sportpálya ügyében. Rajtam kívül még megjelent Szabó János képviselő, Ajtay Gyula és Csusz Gyula nagyváradai sportvezetők, akikkel együtt Farczy Felícisz Román min. osztályfőnökkel a miniszterium szakközvegyének bevonásával letárgyaltam az Erzsébetligeti sportpálya ügyét. A miniszterium hozzájárult ahhoz, hogy 170.000 pengő összegyűjtésére rendelkezésre, amelyet több részletben fog kiutalni s mindegyikét a belügyminiszterium, amelynek az ügyet referáltam, elvileg hozzájárult a kérdés rendezéséhez, ennél fogva remélhető, hogy még a tavasz folyamán az Erzsébetligeti sporttelep lelátója és öltözője el fog készülni.

— A belügyminiszteriumban sikerült jóváhagyatnom az üzemek részére megkezevezt 500.000 pengős kölcsönt, amely a napokban leérkezik.

— Jóváhagyás alatt áll az üzem szabályrendelet is, továbbá a még függőben levő kölcsönök.

— A belügyminiszterium szanvédségi igazgatójával, Görög Jenővel és helyettesével tárgyaltam a városi szanvédség problémáiról.

— Ugyancsak tárgyalásokat folytattam a belügyminiszteriumban az árvaszerzők kérdéseiben s az árvaszerzők személyzet külön munkaadatánál ügyében, amelyhez elvileg hozzájárultak.

— Eljártam a belügyminiszteriumban a Nép- és Családvédelmi Alap idejeli költségvetése ügyében és a Horthy István-telepi utra vonatkozó segély ügyében.

— A belügyminiszterium jóváhagyta az óvónők és dajkák illetményének felmentését.

A földművelésügyi miniszteriumban tárgyalásokat folytattam a város részére megfelelő kincstári erdőknek termelése céljából való átadása ügyében.

— Ebben a tekintetben rövidesen a

Nagyszerűen sikerült a marosvásárhelyi énekcsoport nagyváradai vendégszereplése

(Nagyvárad.) Ünnepi esemény-számba ment Nagyváradon a marosvásárhelyi állami tanítóképző intézet 60 tagú énekcsoportjának szereplése a Refirmátus Kulturpalota dísztermében. Az előadást megelőzően a Marosvásárhelyen annyi sikerrel szereplő s legutóbb Budapesten is bemutatkozott művészgárdát a háztartási iskola látta vendégül, Horváth Ilona igazgató-nő intervenciójára.

Az előadás alkalmával a különböző középiskolák növendékei és az érdeklődő közönség teljesen megtöltötte a Refirmátus Kulturpalota nagytermét. A műsor megkezdése előtt Koncz Lajos igazgató mondott megnyitó beszédet, reámutatva arra, mennyi szeretettel jött ez a kis művészcsapat Nagyváradra, ahová a megszállás ideje alatt annyi sorsközösség fűzte. Ezután a festői székelő népviseletben felvonuló énekkar Kodály: „150 genfi zsoltár” című szerzeményét, néhány „paraszti nótát” és Bárdos: „Huzd rá cigány” című da-

földművelésügyi miniszter urhoz fogunk előterjesztést tenni.

— Az új építkezésekhez szükséges anyagkiutalás ügyében Hergár Viktor műszaki tanácsossal jártam el és örömmel állapítottam meg, hogy a belügyminiszterium a város által tervezett építkezések legnagyobb részéhez az építkezési anyagokat biztosította. Így biztosítva van a II. népfürdőhöz szükséges és a Horthy István-telepi iskolához szükséges építkezési anyag és az átépítéshez szükséges anyag is.

lát intonálta, majd Kozma János negyedéves tanítójelölt szavalt el egy székelő népballadát igen határozatosan.

Lányi Szilófldem és Bárdos Széles a Duna című dala után, Balogh Ferenc székelő hegedűművész szólójának kellett volna következnie, ez a szám azonban a művész betegsége miatt elmaradt.

A műsor második részében Szabó G. Az én asszonyom, Lendvai Harangok szava, Péter J. Táncrondó, Veres G.: Erdélyi fák között és Ádám: Balaton-somogyi nóták című szerzeményével szerepelt. Közben Balogh József adott elő egy izes székelő aneddótát, sok humorral.

A minden tekintetben kitűnően sikerült érdekes műsor Visky: Rákóczi indulójával ért véget. A pompásan ösztönölt énekkart Kiss Elek zenetanár vezette, akinek oroszlánrésze van abban, hogy a népes együttes olyan lelkesedéssel birta a hallgatóságot, hogy több énekszámot meg kellett ismételni.

Mennyit füstölünk el?

A magyar Dohányjüvedék 1932-ben 1.8 milliárd cigarettát gyártott, tíz év múlva 1941-ben pedig már 5.4 milliárdot. Igaz, hogy közben megnövekedett az ország lakosságának száma. A szivarok száma meg 93 millióról 1936-ig 13 millióra zuhant le, de 1941-ben már 105 millióra ugrott, hogy a következő évben a szerény 63 millió álljon meg. Az egy kivételes esztendő kivéve tehát a szivargyártás a régi területek egy részének visszatérése után sem érte el többé a régi szintnek még a kétharmadát sem.

A pipa, és cigarettadohány 71.400 mázsáról 45.000 mázsára hanyatlott 1937-ben, aztán újra nőtt, de 1941-ben éppen csak megközelítette az 1932. évi szintet. 1938-ban azonban még ötven ezer mázsát sem ért el egészen.

A valóság az, hogy bár az utóbbi években a dohánytermés nem volt jó, nálunk a gyártás nem esőckent lényeges mértékben. 1940-ben 17.200 hektáron termeltünk dohányt, az átlagos termés alig volt 9 métermáza dohánylevél hektáronként. 1935-ben 15.400 hektár volt a terület, de a termésátlag 14 mázsa. 1935 és 1940 között voltak olyan esztendők, amikor 301.640 mázsa dohánylevelet váltottak be.

A dohánygyártás azonban egyenletes maradt és jelenleg Magyarország a világ dohányfogyasztó államai között a

negyedik helyen áll. Első helyen a nagyon pipás Belgium vezet, ahol fejéknél minden esztendőben 3.3 kilogramm dohányt füstölnek el, ha azt számítjuk, hogy az ország minden lakosa pipázik. Hollandiában, ahol szintén a pipa a divat, az évi fejéllag 3.2 kilogramm, az Egyesült Államokban 3 kiló, nálunk pedig 2.2 kilogramm. Velünk egy sorban áll Dánia, de Nagybritannia és a Német Birodalom csak 1.7 kilogramm dohányt fogyaszt fejéknél, míg Olaszország csak 60 dekát.

A század elején nagyobb dohányosok voltunk. 1900—1905-ig 2.7 kilogramm fejéadaggal dicsekedhettünk.

Az 1932—41. évben a magyar dohányjüvedék átlagosan mindennap 7.760.000 cigarettával, 154.000 darab szivarral és több száz mázsa dohányval tömi a dohányos tárcákat, zsebeket. A közönség mégis fél és tartalekol. Megállapították, hogy Magyarországon száz dohányos közül csak egy szivarozik.

A statisztikai adatok szerint a férfiak kétharmada, a nők egyharmada dohányzik ma.

Kávéházakban és vendéglőkben ker, a Magyar Lapok at.

A kalocsai érsek megrázó nagybőjti szózata

Kalocsa, márc. 20. A Magyar Kurir jelenti: Gróf József kalocsai érsek nagybőjti szózata, amely tekintettel a főgyházmegye nyelvi viszonyaira, magyar, német és sokáé nyelven adott ki. Jézus Szíve szeretetének szenteli. Behatárolva ismerteti azokat a látomásokat, amelyekben 270 esztendővel ezelőtt egy francia zárdában Alacoque Szent Margit részesült és amelyel megindult a fokozott Jézus Szíve tisztelet. Ezek a látások főleg azt mutatták, hogy az Údvőzítő szereti az embert és ennek a gondolatnak különösen a nehéz időkben kell bennünket vigasztalni. A megváltás szempontjából teljesen közömbös, hogy háború van-e, vagy béke, zivatar van-e, vagy napsugaras idő, jólétben él-e valaki, vagy szegénységben, aranykorona van-e a fején, vagy töviskorona. Minden nehéz földi nehézségen győzedelmeskedhetünk Krisztus által, aki szeret bennünket. De nekünk is szeretnünk kell Öt és ennek a szeretetnek az akaratban is nyilvánulnia kell. A Szentírás szavai szerint csak az szereti az Údvőzítőt igazán, aki parancsait megtartja. Fokozott szeretettel biztosítjuk magunknak azokat a kegyelmeket, amelyeket Szentséges Szíve tisztelőinek megígért és ezt megteszük azért is, hogy ezekben a szörnyűséges időkben továbbra is biztosítsuk hazánk számára az Ő oltalmát. Az Isten szemében — mondja a főpásztori szózat — nem fontos, hogy melyik nép, vagy nemzet tartja kezében a világhatalmat, hogy melyik nép, vagy nemzet gyakorolja az uralmat a tengerek fölött, hogy melyik ország birtokolja a világ aranyát. De azért számoltartja a népeket és nemzeteket is, a hozzá hűségesséket éppen úgy, mint az ellene lázadókat és mindegyiknek megadja jutalmát, vagy büntetését végtelen igazságossága szerint. Megadja nekik itt a földön, mert a népeknek és nemzeteknek, mint ilyeneknek, nincs más világuk, nincs örökkévalóságuk; nekik itt kell megkapniuk jutalmukat, vagy büntetésüket. Mi azt akarjuk, hogy Szent István országa ne büntetésre, hanem jutalomra méltónak találassék az Ő szemében. Azért készséges lélekkel vállaljuk ezt az engesztelő szeretetet, melyet az Údvőzítő kér. (M. K.)

Előadást a német lektorátuson

(Nagyvárad.) A Német Akadémia Nagyváradai Lektorátusa pénteken, március 24-én este 7 órakor előadást tart, amelyen Erich Edwin Düinger sajtó műveiből olvas fel. Belépés díjtan.

Az érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét.

Szolgálatos gyógyszerárak:

II. CSOPORT:

ARANYAS Gyógyszertár, Szt László tér 6, (M. Bajn E.) 25-74.

FEHÉR KERESZT Gyógyszertár, Rákóczi-u. 2, (Pakala Gy.) 14-46.

SZENT LÁSZLÓ Gyógyszertár, Szent István-tér 1. (K. Hegedűs I.) 19-29.

MEGVÁLTÓ Gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 55. (Németh L.) 32-61.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombath reggelig tart.

Heves harcok a Bug és a Dnyeper között az előnyomuló szovjet csapatokkal

Proszkurov és Tarnopol között, valamint a Bug felső folyásánál megghiusultak az oroszok ismételt támadásai

Életre-halálra folyik tovább a finn-orosz küzdelem

Helsinki. (MTL) A Német Tájékoztató: A Suomen Sosialdemokratén megállapítja, hogy a kormány és a képviselőház meghozta a döntést a fegyverszünet kérdésében. Tekintet nélkül békeajánlatokra, a két fórum nem látta magát abban a helyzetben, hogy az előterjesztett igazságtalan és bizonytalan feltételek mellett fegyverszünetet kössön, mert a feltételek betartására nem volt semmiféle biztosíték. Az életre-halálra menő harc tovább folyik.

Fenn északon csökkent a harcok hevesége

Berlin. (MTL) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Az ukrainai Bug alsó folyásánál a szovjet csapatok számos eredménytelen támadást intéztek hídfőink ellen. Az ellenséges átkelési kísérleteket megghiusítottuk. Az ukrainai Bug középső folyása s a Dnyeper között folytatódik a harc tovább előnyomuló ellenséges erőkkel. Az ukrainai Bug felső folyásánál, valamint Proszkurov és Tarnopol között megghiusultak a bolsevisták megismételt támadásai. Csapatunk a szovjet erőket több helyen elszánt ellentámadásokkal vetették vissza és súlyos ember- és anyagvesztéseket okoztak. Egyedül az egyik német hadtest szakaszán 44 páncélost, 12 rohamágyut, valamint számos fegyvert és járművet semmisítettünk meg, illetve zsákmányoltunk. Krzemieniez—Kovel térségében erős ellenséges támadásokat vertünk vissza, illetve tartóztattunk fel. A súlyos harcok folytatódnak. A középső harci szakaszon a harci tevékenység megélelkül. A Pripjet déli partjánál, a Berezínától délre, a szmolenszki gépkocsi út mentén és Vitebszktől délkeletre megghiusultak az ellenség helyi előretörései. A keleti arcvonal északi szakaszán az előző napon elszenvedett súlyos veszteségek miatt csökkent az ellenséges támadások ereje. A szovjet a helyi harcok gyújtópontjaiban csupán helyi, páncélos támogatással végrehajtott támadásokat indított, amelyek összeomlottak fegyvereink elhárító tüzeiben. Az előző napokban kialakult néhány betörési helyet ellentámadással megghiusítottunk.

A nettunói hídfőnél német rohamcsapatok számos ellenséges ellenállási fészket semmisítettek meg. Az ellenség különösen véres veszteségeket szenvedtek. Foglyokat ejtettünk. Cassinónál az ellenség folytatta erős támadásait. Ezeket csatarepülők támogatásával kemény harcokban vertük vissza. Merész ellen-

támadással visszafoglaltunk egy, a helység északnyugati részén fekvő váromot. Az arcvonal többi szakaszán az egész nap különösebb események nélkül zajlott le. Északamerikai bombavető kötelékek újabb terrortámadást intéztek Róma vá-

Hatalmas mennyiségű hadianyag került német kézre a Bug alsó szakaszán

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: Az ukrainai Bug alsó szakaszán a bolsevisták erősebb harccsoportokkal átkeltek a folyó déli partjára. Mielőtt még azonban megvethették volna lábukat, ősszevont erőkkel ellentámadást indítottunk ellenük és utolsó emberig felmorzsozták őket, csak az maradt életben, aki megadta magát. Eddig még megszámlálhatatlan nagy mennyiségű nehéz fegyver és egyéb hadianyag került német kézre. A német csapatok Pervomajszk irányában végrehajtott mozdulatai tervszerűen folytak le. A pervomajszki hídfő ellen intézett támadások minden esetben véresen összeomlottak a német csapatok ősszevont elhárító tüzeiben. Az ezzel határos északnyugati szakaszon a bolsevistáknak az előző napokon sikerült átkelni a Bugon, ellentáma-

rosa ellen. A város középpontjában és a lakónegyedekben nagy kár keletkezett és több ember esett áldozatul.

Brit éjszakai bombázók az elmúlt 24 órában súlyos veszteségeket szenvedtek a birodalom területe, valamint felső-olaszországi német támaszpontok ellen intézett támadásaik során. 98 ellenséges repülőgépet lőttünk le, köztük 83 négy-motoros bombavetőt.

Szombaton München és Friedrichshafen városok lakónegyedeiben az elmúlt éjszaka az ellenség károkat és veszteségeket okozott a lakosság körében. Néhány brit repülőgép zavaró repülése Közép- és Nyugatnémetország ellen irányult.

dásunkkal rendkívül véres veszteséget okozva nekik, onnan is megint visszavetettük őket. A Bug középső szakasza és a Dnyeper között a bolsevisták megint megkísérelték erőiket előretolni. Rendkívül elkeseredett harcokra került sor és a bolsevisták zömét visszavetették vagy feltartóztatták. A Bug középső szakaszától délnyugatra főleg erős német zuhanó bombázókötélékek akadályozták meg nagyméretű bombákkal egy szovjet hídférési kísérletet a Dnyeszteren. A Proszkurov—Tarnopol térségben a helyzet további megszilárdulása volt megállapítható. A bolsevisták különböző erős támadásai összeomlottak az ősszevont német ütegek tüzeiben. Egyes helyeken közelharcokra került sor, melyek kivétel nélkül a német fegyverek javára dőltek el.

Északamerikai bombázók Németország déli részét támadták

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti: Északamerikai bombázók vasárnap a birodalom déli részei fölé repültek be. Mint már jelentettük. Stájerország és azt megelőzően olasz terület fölött heves légi harcok voltak a német légvé-

delmi erőkkel. E légi csatákban az eddig rendelkezésre álló jelentések szerint legalább husz négymotoros amerikai bombázót, és még meg nem határozott számú vadászipülőgépet lelőttek.

Mindkét részről ádáz elszántsággal folyik a cassinói csata

Róma. (MTL) Az olasz lapok részletesen beszámolnak a cassinói csatáról, amely mindkét részről

ádáz elszántsággal folyik. A harcok középpontja a városban van. Valószínű azonban, hogy a környék is hamarosan csataterre válik. Két négyzetkilométernyi területre 1400 tonna robbanó anyag hullott, amihez képest egyenesen elhalványul az irtózatos központosított tüzelés. Werdm ellen a múlt világháborúban. A németek hatásos ellenállást fejtenek ki. A bombázás alatt a hegyoldal mely barlangjaiban találhatók menedékek.

Berlin. (MTL) Az Interinf az

HITEL

NEMZETPOLITIKAI SZEMLE

a márciusi szám tartalmából:

BODOR GYÖRGY:

Kossuth

JAKAB ANTAL:

Az orosz élet — szovjet irók szemével

MIKÓ IMRE:

Eötvös és Deák nemzetiségi politikája

KÁLLAY ERNŐ:

Magyar-román vegyesházacságok

INCZE ANDOR:

A magyar földrajz huszonkét éve

ENTZ GÉZA:

A székelyföldi ösztöndíjas fiatalok kiállítására

Magyar Figyelő:

Kossuth Lajos irataiból — A sztálini külpolitikai — Százéves az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület

Szerkesztők: Albrecht Dezső, Kéki Béla, Venczel József, Vita Sándor.

Előfizetés egy évre 20 P. Egyéves szám ára 2 P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Mátyás király-tér 5. I. Póstacékk 72.809.

Megjelenik havonta.

olaszországi harcokkal kapcsolatban a következőket jelenti: A cassinói arcvonalon az 5-ik hadsereg újabb brit kötelékek és afrikai francia szakadár alakulatok bevonásával a legnagyobb hevességgel folytatta nagy támadásait a német védelem záró retesze ellen. Már a kora reggeli órákban igen súlyos harcok fejlődtek ki, elsősorban a pályaudvar környékén, ahol minden egyes házért elkeseredetten harcoltak. — Noha az amerikaiak azt hitték, hogy többszáz négymotoros repülőgépek ismételt legsúlyosabb bombavetése és nehéz tarackütegek nagy számának ehhez csatlakozó pergőtüze a német ellenállást lehengerelte, gyalogsági állásaik előnyomulását igen erős páncélos alakulatokkal is támogatták. Ezeknek sikerült is kelet és nyugat felől jövet benyomulniok Cassinó romhalmazába. Itt azonban a páncélosok ismételtelen olyan hatásos elhárító tűzbe kerültek, hogy súlyos veszteségeket szenvedtek és több ponton kénytelenek voltak visszavonulni. Az amerikaiak támadó ereje a naphosszat tartó kemény viaskodásban kimerült és a támadások az esti órákban ellanyhultak. Sikerült ugyan néhány háztömb romjait megtartaniok, általánosságban azonban a harctér szilárdan német kézen maradt. A cassinói síkságra tervezett áttörés tehát ismét megghiusult.

Smét bombázta Rómát

Róma. (MTL) A Német Távirati Iroda jelenti: Szombaton Rómát ismét súlyos angol-amerikai légitámadás érte. Az ellenséges repülők célpontja ez alkalommal a sűrűn lakott Quartieró Italie negyed volt. Az e városrészben fekvő nagy egyetemi klinikára gyújtóbombákat dobtak. Számos épület heomlott. Az okozott károk jelentékenyek.

Öt napja állandó légitámadások és riadók között él Szófia

Szófia. (MTL) Szófia már öt napja állandóan légitámadások és riadók között él. Március 18-án este Szófiában ismét légiriadó volt. —

Blóz Zoltán ékszerész, órász

Szent István utca 3. szám

bevéltja,
becseréli

Ekszerét

Márkás sváje órász

Óratok, virághossz karkötők, díszes elállítása műhelyemben.

amely 21 óra 23 perctől 0 óra 46 percig tartott. A riadó tartama alatt a bolgár főváros felett időnként motorzúgás volt tapasztalható. A bolgár légvédelem működésbe lépett. A közel 3 és félórás légiriadó immár 5 nap óta ismét lehetetlenné tette, hogy a munkától fáradt szófiai lakosság megpihenjen. Szófia lakossága a sorozatos támadásokat és riadókat ridegen és elszánt nyugalommal fogadta. A hangulat az időnek megfelelően komoly, de nyugodt. Szófia lakossága teljesíti kötelességét.

Szófia. (MTI.) A bolgár hazafias front a nemzeti közérő szervezettel együtt a következő kiáltványt intézte a bolgár néphez: Az angol-amerikai légi terror folytatódik Bulgária ellen. A rombolások és az emberáldozatok száma minden támadással növekszik. Nem kételkedünk abban, hogy az angolok és amerikaiak folytatni fogják a légi-háborút Bulgária ellen, további bolgár otthonokat döntenek romba és bolgár családokat taszítanak nyomorba. Ennek ellenére mi nem leszünk második Olaszország. Az elenség nem fogja szétrombolni szilárd védelmi akaratunkat és nemzeti ideáljaink megvalósítása tekintetében megszületett összefogásunkat.

Szófia. (MTI.) A bolgár minisztertanács határozata értelmében az összes asszonyok és gyermekek haladéktalanul kötelesek Szófiát elhagyni.

Szófia. (MTI.) Giovanna anyakirályné, a kormányzótanács és a kormány tagjai meglátogatták Szófia és külvárosainak bombázott részeit és a helyszínen segítőköt osztott ki a károsultak között.

A párisi tömeggyilkos titokzatos villájában

Párizsból jelentik: A Petiot-ügy nyomozását irányító Massu rendőrbiztos, a párizsi bünygyi rendőrség főnöke meghívta az újságírókat, hogy vezetésével tekintsek meg a Lesueur-utca 21. számú házat, ahol Petiot ár raffinált módon végzett áldozataival. Az orvos a házhoz tartozó istállót építette át halálkamrává. Az istállóban háromszögletű teret különített el, melynek falai alig másfél méter szélesek. Az orvos fogadószobájából kettős ajtó vezetett a halálkamrába, amely olyan szűk volt, hogy négy embernél több állva sem fért el benne. A bejáratnál szemben egy másik ajtó van, amely a falba van beleágyazva, de nem vezet sehová. A fogadószobába

vezető kettős ajtó biztosítólánccal lehet lezárni.

A háromszögletű kamra harmadik falára két nagy fényerejű villany lámpa van szerelve, egymástól felmérés távolságra. A lámpák lefelé vetik sugarukat. A két lámpa alatt mintegy fél méterre van beágyazva a kis prizma, amelyen keresztül Petiot a szomszéd szobából figyelte áldozatai haláltusáját. Ugyanezen a falon négy erős kámpó látható. Petiot a kámpókra át nyilván kötelet húzott és ezzel akasztotta fel áldozatait. Az egyik törvényes orvosszakértő a következőképpen vázolta az újságírók előtt a tömeges asszonygyilkosságok valószínű lefolyását:

Hogyan gyönyörködött Petiot áldozatainak haláltusáján

— Fogadószobájában dr. Petiot befecskendezést adott áldozatainak, mégpedig olyan erőset, hogy áldozatnak el kellett aludnia.

Petiot azután a halálkamrába vitte az illetőt, s a prizma keresztül figyelte, mikor áll be a tökéletes eszméletlenség állapotába. Mihelyt ez bekövetkezett, Petiot kezén-lábján megkötözte az áldozatot és úgy kötözte oda a falhoz a kámpók segítségével, hogy az arc 20 centiméterre volt a prizmatól. Ebben a helyzetben valószínűleg napokon át hagyta kinlódni áldozatait, amíg végre bekövetkezett a halál. Közben a szadista szörny a prizma át

figyelte áldozatai arcvonásait és gyönyörködött halálkínjukban.

Massu rendőrbiztos a továbbiakban megmutatta az újságíróknak a ház egyik másodikemeleti szobáját, tele könyvekkel és képekkel. Pornográf irodalom és erköletelen rajzok tömkelege hever a szobában.

Ugyanolyan tudományos eljárással, mint ahogyan áldozataival végzett, tüntette el azután Petiot a holttesteket is. Az istállóban 3 méter mély, 4 méter hosszú és 1 méter széles gödröt ásott, amelyet szabályszerűen körülfalazott. A gödör felett hengert és csigákat helyezett el s így engedte le a

szétdarabolt holttestrészeket.

Az áldozatok egy része több mint egy évig hevert a gödörben.

A 400 kiló mész Petiot fivére csak most, február 19-én szállította le nyilván azért, mert Petiot el akarta adni a házat és nem akarta, hogy a hullaszag feltűnjék. A mész úgy vitte a gödörbe, hogy gázálcot vett fel, jeterán ment le és ott egyenletesen összekeverte a hullaszemeket a mésszel.

— A szörnyű bűncselekmény ezáltalnak kibogozása, különösen pedig az áldozat neveinek megállapítása még igen hosszú időt vesz majd igénybe — jelentett ki Massu rendőrbiztos. Naponta kapja a leveleket, amelyekben nyomtalanul eltűnt asszonyokról tesznek jelentést.

A legfontosabb feladat most a gyilkos felkutatása. Miután az áldozatok legnagyobb része morfinista volt, a Lesueur-utcai ház titkát csak akkor lehet majd szellőztetni, ha kézrekerítik a gyilkost és kihallgatják.

Még érzik a finom parfüm-illat...

A rendőrbiztos ezután végigvezette a házon az újságírókat s mutatott néhány egészen friss ruha- és fehérneműdarabot, a többi között egy fekete szatén ruhát, kék behimzett feeskével. A ruhán még tisztán érezhető a parfüm-illat. Ezt a szerencsétlen asszonyt nemrégiben gyilkolhatta meg a Lesueur-utcai szörny.

A ruha az egyik legismertebb marseillesi divatruhából származik. — Ugyanitt egy kalap is fekszik Párizs első kalapszalonzójának cégjegyével.

Találtak egy csikozott férfinget is. A ruhadarabok egy részén rajta van az áldozat nevének kezdőbetűje. Massu rendőrbiztos szerint az áldozatok vagy morfinisták voltak, vagy pedig olyan személyek, akik tulsokat tudtak Petiot üzemeiről.

Petiot fivérének bűnösségére vonatkozólag Massu rendőrbiztos úgy nyilatkozott az újságírók előtt: lehetetlennek tartja, hogy ne tudott volna a bűncselekményekről. Amikor Petiot egyizben kábítószercsempészs miatt nyolchavi börtönbüntetést töltött ki, fivérénel voltak a Lesueur-utcai ház kulcsai.

A fivér akkoriban többször járt a házban és mindent benaftalinozott. Lehetetlen, hogy ne érezte volna a szörnyű hullaszagot. Különben is ő szállította testvérenek a különböző anyagokat és szerszámokat, amelyekkel Petiot berendezte a halálkamrát.

Választmányi ülést tart kedden este a Nemzeti Munkaközpont

(Nagyvárad.) A Nemzeti Munkaközpont kedden este jél 7 órakor tartja március havi öszválasztmányi ülést.

Az elnökség ezuton kéri az öszszes NMK üzemi megbizottakat és szakmai csoportvezetőket, hogy mindannyian pontos időben jelenjenek meg. A választmányi ülésen az általános munkásságot érintő kérdéseken kívül, a március 26-iki NMK közgyűlésének előkészítését is megtárgyalják.

Hogyan vélekedik Hitler a finn-orosz fegyverszüneti feltételekről és az angolszászok garanciájáról?

Nem tett lépést Hitler a svéd királynál

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: Külföldön különböző híresztelések terjedtek arról, hogy a Führer állítólag lépéseket tett a svéd királynál a finn kérdéssel kapcsolatban. Ezekre a hírekre utalva a *Stockholms Tidningen* berlini tudósítója arra kérte a fűhrrert, hogy nyilvánítsa álláspontját. A Führer a svéd újságírók kérdéseire válaszolva a következő feleleteket bocsátotta a tudósítók rendelkezésére:

Kérdés: Külföldi sajtójelentésekben azt állították, hogy a Führer lépést tett Gusztaf svéd királynál ama közvetítés miatt, amelyet a svéd király Finnországnál tett. Megfelelnek-e ezek a kijelentések a tényeknek?

Válasz: A jelentések nem mondanak igazat. Nem is tudom, miért kellett volna ilyen lépést tenni. Nincs tudomásom arról, hogy Gusztaf svéd király ily értelemben igyekezett Finnországra hatni és első-sorban nem tudom azt sem, hogy mikor történt ez a lépés. Ha azonban ez csakugyan megtörtént, természetesen, hogy kizárólag svéd újságról van szó.

Kérdés: Szóha-e ezzel összefüggésben megkérdeztem, hogyan vé-

lekedik Ön általában a fegyverszüneti feltételek alapján a helyzetről?

Válasz: A szovjet által nyilvánosságra hozott fegyverszünet célja — magától értetődően — az, hogy Finnország olyan helyzetbe kerüljön, amelyben ellenállás folytatása lehetetlen lenne és ha ez megtörtént, akkor végre akarják hajtani a finn néppel szemben azt, amit Molotov annak idején már Berlinben követelt. Senki sem kételkedhetik a bolsevizmus végső szándékában, amely nem más, mint az európai nem bolsevista népek kiirtása és a jelen esetben mindenekelőtt a finnek kiirtása. E cél elérése érdekében indították meg Finnország ellen az idegháborút, amit ellenségeink nyíltan be is ismernek.

Kérdés: Többször felmerült a kérdés, hogy Anglia és Északamerika szavatosságot vállal Finnországgal, mi az Ön véleménye az ilyen szavatosságról?

Válasz: A gyakorlatban az angolok vagy az amerikaiak minden szavatossága utópia. Sem Anglia, sem Amerika nincs abban a helyzetben, hogy egy győztes Szovjetországnak akár a legkisebb mértékben is — előírhasa a végleges

célpontokat, még akkor sem, ha akarná. Ami az amerikai szavatosságot illeti, Németországnak vannak erről tapasztalatai már az első világháború utáni időkből. Amikor Németország letette a fegyvert, megfedkeztek Wilson fűnnepelesen megígért 14 pontjáról. A tényleges gyakorlatban minden egyes esetben éppen ellenkezője történt azután annak, amit annak idején a német népek fűnnepelesen megígérték. Az, hogy a brit szavatosságnak mi az értéke, azt szembe-tűnő módon bejázolta Lengyelország esete. Egyébként Anglia és Amerika maga is belső válságok előtt áll s a kérdés nem az, vajjon abban a helyzetben van-e a két ország, hogy a bolsevizmus számára előírhat valamit, hanem az, meddig sikerül saját földjét megakadályoznia a bolsevista forradalom kitérésétől.

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készit.

Kossuth Lajos üzenete

De ebben azt is mondja, hogy a szabadságot a nemzetnek magának kell megőriznie és kivívnia. Mit kapott Kossuth Lajos idegenből a szabadság munkálásában? Nagy szeretettel fogadták őt Angliában, Amerikában, lelkes barátjai és rajongói voltak mindenütt. Angliában és Amerikában Kossuth egymaga-többet tett Magyarországot megismertetésére és a magyarság iránti részvét felkeltésére érdekében, mint azóta is a magyar generációk összes fáradozása. Ezt írja róla Székely Gyula. Mégis pozitív eredményt a nemzet felkeltésére képezett Kossuth Lajos. De nemcsak Kossuth Lajos, hanem a magyar szabadságharc története is azt bizonyítja, hogy a magyar szabadságot csak a magyar védheti meg.

Sokat tanulhat Kossuthtól a mai nemzedék. Ezek közül még valamit ki kell emelnünk a mai nemzedék számára. Magyarországnak mindig égető kérdése volt és marad is a nemzetiéti kérdés. Kossuth komolyan törekedett megoldására. Nem is ezt akarjuk kiemelni Kossuth programjából. Nem akarunk most bírálatot mondani arról a megoldásról, amelyet Kossuth ajánlott és amelyet nem régen ismertettünk lapunkban Mikó Imre előadásával kapcsolatban. Számunkra egy tény fontos, hogy a magyarság kereste a hékés megoldás lehetőségét ebben a kérdésben. Kossuth is messzire elment a nemzeti-

ségi kérdés megoldására tett javaslatában. Nagy kedvezményeket ajánlott a nemzetiségek részére. Különösen jellemző a megírt politikára az utolsó tervezete. Ezt annál inkább értékelni kell, mert éppen Kossuthnak akadt sok baja a magyarság ellen uszított nemzetiségekkel. De Kossuth felülemelkedett a szenvedélyeken és igyekezett egyetemes szempontok szerint mérlegelni a helyzetet. Kossuth nemzetiségi elgondolása mindkét oldal felé hárított, hogy egyik fél se ragadtassa el magát egyéni megfontolásaitól és szenvedélyektől, hanem hallgasson a józan ész szavára. Lehet vitatkozni Kossuth tervének helyességéről, de nem lehet vitatkozni arról, hogy ezt a kérdést csak kölcsönös jóakarattal lehet megoldani.

Kossuth élete előkészítéseket mutat nemzetünknek. Vajha a magyar nép megszívlelné azokat az útmutatásokat, amelyek a történelem szűrőjén is örök értékeknek mutatkoznak Kossuth gazdag életében. S még ehhez hozzátesszük, vajha az idegenek is ellenségeink is, megértenék, hogy a magyar nép sohasem kívánt mást, mint szabad életet és fejlődést a szabad magyar hazában. Szabadsághőseink harcos élete ezt sugározza. Kossuth ennek az eszménynek megtestesítője s ha valamikor, akkor ma kell, hogy ezekben lelkesítő eszményünk is legyen. (V. J.)

Az egész ország bensőséges szeretettel fordul a nemzet nagy vezérének, Kossuth Lajosnak emléke felé. Ötven éve immár, hogy a turini remete megszünt élni. Meghalt, de szíve ma is dobog közöttünk, nemzeti eszmény lett számunkra a történelmi idők távlatában Kossuth Lajos.

A magyar nép mindenkor a szabadság nagy harcosát látta Kossuth Lajosban. De nemcsak a magyarság, hanem idegen népek is a szabadság valódi szimbolusát tisztelték hazánk nagy fiában. Mikor a szabadságharc leverése után elhagyja szerett hazáját, hogy külföldön dolgozzék a magyar szabadságért, Angliában valóságos Kossuth-láz, tör ki, mindenki előtt egyszerre ismertessé lesz a magyar szabadság ügye, mert Kossuth lángoló szónoklataival, egész megjelenésével a magyar szabadság gondolatát sugározza.

A magyar nép mindig szabadságszerető nemzet volt. Nem csodálkozhatunk hát azon, hogy Kossuth gyűjtő szabadságszeretete magával ragadta a népet s mint profétára hallgatott, ha Kossuth szólott hozzá. Pedig voltak abban az időben más világitó fáklyái is a magyaroknak, nemcsak Széchenyi, hanem mások is s mégis Kossuth lett a vezér. Eszméket adott mások is, sokszor talán hatásosabbakat is, mint Kossuth, de mégis a nemzet reá hallgatott, mert benne több volt az impulzív erő, a rábeszélő készség, mint a többiekben. Nélküle, mint az egyik kiváló történetírónk megjegyzi, talán meg is akadt volna a reform. De ne is beszéljünk ezekről, hiszen ez a történetíró feladata. Amidőn meggyűjtjük az emlékezés fáklyáját halála ötven éves fordulóján, inkább kérdezzük meg a történelmet, mit mond számunkra a magyarság egykori vezére.

Elsősorban arra tanít bennünket, hogy nem szabad sajnálni semmiféle áldozatot a magyar néptől s egész életünket fel kell áldoznunk azért, hogy hazánkat, népünket nagyra tegyük, felemeljük. Kossuthnak és a többi reformernek a lelkét is ez a gondolat hevitette és lelkesítette. Látták, hogy a magyar nép mily messze esik a többi európai néptől s nem nyugodtak bele a valóságba, hanem harcoltak a népért. Kossuth szónoklataiban és írásaiban nap nap után a nemzet elé tárta a magyarság sebeit s reádobtatta arra, hogy ez nem maradhat így. Rendíthetetlen erővel küzdött a magyar nép szabadságáért és függetlenségéért, mert meg volt róla győződve, hogy a magyarság csak a szabadság eszméinek diadalmas kodásával fejlődhetik. Az izzó szabadságszeretet a másik fáklya amelyet átad a mai nemzedéknek Kossuth Lajos.

A Nagyváradi Takarékpénztár vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését

A mérlegadatok az intézet magyarországi fejlődését mutatják. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület képviselőjében dr. Kállay Tibor ny. pénzügyminiszter vett részt a közgyűlésen

Páratlanul nagy érdeklődés mellett vasárnap déli fél egy órakor tartotta évi rendes közgyűlését a Nagyváradi Takarékpénztár R. T. dr. Thury Kálmán ny. táblaelnök elnöklétével. A népes és lelkes hangulatú közgyűlésen résztvettek dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester, valamint a megye és a város gazdasági és közéletének számottevő képviselői és a nagyváradi kereskedő és iparos társadalom nagyszámu tagja. A közgyűlésen a patronizáló Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület nagynevű vezérigazgatója dr. Kállay Tibor ny. pénzügyminiszter, dr. Vajda Ákos h. vezérigazgatója és dr. Lukács Tibor mér jogtanácsos, igazgató, képviselték, ami azt az érdeklődést bizonyítja, melyet nagyváradi leányintézete és így a bihari megyei és nagyváradi pénzügyi érdekekkel szemben országunk tiszteletesebb és nagyhirű pénzintézete tanuslt.

Dr. Thury Kálmán tartalmas előki megnyitó beszédében vázolta azokat a fontos feladatokat, amelyeket a pénzintézetek a termelés, kereskedelmi forgalom és a háborús pénzügyi és gazdasági erőfeszítések érdekében látnak el és meleg szavakkal üdvözölte az intézet illusztris képviselőit, városunk főispánját és polgármesterét, valamint a szokatlanul nagy számban megjelent résztvevőket.

Az igazgatóság tartalmas jelentését

mely egyben az elmúlt év általános közgazdasági és pénzügyi helyzetéről is pontos képet adott, dr. Demetrovits Elek vezérigazgató olvasta fel. A jelentős összehasonlító számadatokat szemléltették azt a magyarországi fejlődést, amelyet az intézet forgalma és annak üzletállománya az elmúlt üzleti év alatt elérték. A váltoállomány 5,516.975.96 pengőről 8,413.190.94 pengőre, az adósi állomány 2,099.309.17 pengőről 5,793.775.37 pengőre, a takarékpénztár és folyószámlabetétek 4,394.493.85 pengőről 5,588.586.21 pengőre emelkedett. Az előző évi 66,627.280.78 pengő pénztárforralom 111,036.633.63 pengőre míg az intézet összeforgalma 146,010.035.74 pengőszegről 258,038.865.01 pengőre, a mérlegösszeg pedig 9,152.000-ról csaknem 17,000.000.— pengőre emelkedett. Az intézet áthozattal együtt P 167.743.32 pengőben kimutattott nyereségén felül mérlegben belől P 30.000.— összegű cél-tartalékjait gyarapítására, P 50.000.—

összeget pedig tisztviselői visszaható cél-tartalékjait gyarapítására használta fel. A kimutattott tiszta nyereségéből az igazgatóság javaslata szerint a közgyűlés az osztalék-rögzítő rendelet által megengedett legmagasabb évi 40% osztalék folyósítását határozta el, míg annak nagyrészt belső tartalékkal, így szerződéses nyugdíjkötelezettségének lefedezésül szolgáló tartalék gyarapítására használta fel, míg a fennmaradó P 42,152.66 összeget az 1944. üzleti év számlájára vtelezte át.

A közgyűlés az intézet mérlegének megállapítása után, az igazgatóság és felügyelő bizottsági jelentéseket egyhanguan elfogadta, ugyezintén a dr. Fráter Pál intézeti jogtanácsos által előterjesztett alapszabálymódosításokat, amelyek közül szerepelt a Székelyhídi Népbank R. T. beolvastásával és fúziósításával kapcsolatban az intézet 700.000.— pengő alaptőkéjének 750.000.— pengőre való felemelése is.

Az igazgatóság tagjai közül sorolást utján kilépő dr. Bánás László prépost, kanonok, Bodor Bertalan a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. T. vezérigazgatója és dr. báró Gerliczy István nagyiparos, az igazgatóság tagjaiul újra megválasztottak, míg új tagokként Markovits Kálmán, a Bihar-megyei Gazdasági Egyesület elnöke, felsőházi tag és Cseuz Gyula a Váradi Malom és Ipartelepek R. T. vezérigazgatója választottak be. — Az újonnan megválasztott igazgatósági tagok külön-külön meleg szavakkal mondták köszönetet beválasztásukért és kézséggel vállalták a rájuk háruló közérdekű munkát.

Dr. Olasz Béla törvényszéki tanácselnök, mint az intézet egyik alapítója, köszönetét fejezte ki az intézet igazgatóságának, nagy előrelátással működő vezérigazgatójának és szorgalmas tisztviselői karának buzgó munkálatozomelyet az intézet üzletállományának kiépítése érdekében nagy előrelátással végeztek.

Dr. Thury Kálmán elnök az igazgatóság köszönetét fejezte ki az intézet vezérigazgatójának és tisztikarának azért az odaadó szorgalommal és hozzáértéssel végzett munkáért, melynek az elért eredményben jelentős része volt és mindvégig lelkes hangulatban lefolyt közgyűlést berekesztette.

Hálós halászokhoz felhívás!

A nagyváradi sporthorgász egyesület hálós halászó tagjainak figyelmét felhívja a m. kir. földművelésügyi miniszter úr folyó hó 4-én megjelent 162.000—1944. F. M. számú rendeletére, melynek 7. paragrafusa szerint, az egész ország területén tilos március hó 1-től július végéig a borítóháló (tapogató) használata. Az úgynevezett pendelyháló azonos a borítóhálóval, ezzel tehát halászni a fenti rendeletben előírt időben tilos.

Képes krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér.

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Lelelgyakorlatok a honvéd hadikórházban

Szívbelemelő szép ünnepség színhelye volt tegnap, Szent József napján a hadikórház nagyterme. Közös szentáldozáshoz járultak a harctéri sebesültek és betegek, akik előzőleg háromnapos lelelgyakorlaton vettek részt. Nagy és Istennek tetsző munkát végzett Simon Tamás róm. kat. katonalelkész, aki a harctéri megjárás és az édes hazánk biztonságáért vitézül harcolt és megsebesült honvédeknek a lelelgyakorlatok során mélyen a lelkükbe véste azt az igazságot: keressétek először az Isten országát és igazságát, a többi mind hozzáadatik nektek. A szentáldozás napján pedig nagyhaású beszédben buzdította őket, hogy ne csak a mai napon, amikor az Ur testét veszik magukhoz és Krisztus-hordozók lesznek, hanem egész életükben tartásuk meg a parancsolatokat, a kísértések idején is maradjanak erőlköcsök; a mai szörnyű világegésben minden magyar embernek sokat kell kérnie Krisztustól, de a legtöbbet és a legsürgősebben a katonának, mert senki sem tudja, mit hoz a holnap. Megható látványt nyújtott a közös szentáldozáshoz járult harctéri sebesültek, sánták, bénák, és betegek csoportja, akiknek mély áhitatát megelégedetten szemlélte dr. Debítky Antal kórházparancsnok is, aki nagy gyakorlati tudással és rátermettséggel minden alkalmat megragad, hogy a gondjaira bízott sebesült és beteg honvédek a szórakozáson kívül megfelelő lelki gomdozásban is részesüljenek.

Zászlót kapott a „Baross Gábor” állami fiukereskedelmi iskola

Nagyvárad, Saját tud. A felszabadulás boldog örömeiben városunk fiukereskedelmi középiskoláját testvériskolának fogadta a fővárosi Hunfalvi kereskedelmi középiskola. Ennek a jóestvéri viszonyoknak legmeghatóbb megnyilvánulása tegnap délelben zajlott le a kereskedelmi iskola dísztermében. Már szombaton megérkezett a fővárosi küldöttsége nyolc kereskedelmi és négy tanár. Az állomáson Bartsch Sándor tanügyi főtanácsos, igazgató és Kovács Győző igazgatóhelyettes fogadta a vendégeket. Este az Ujságíró Klubon fehér termében közös tanári vacsora volt. Vasárnap délelben színvonalas műsor keretében megható szavak kíséretében adták a fővárosi vendégek azt a díszes zászlót, amelyet a várad testvériskolának hoztak. Bartsch igazgató gondolatokban gazdag beszédben köszöntö meg a testvériskola szeretettel, ajándékát és átvette a fővárosi és várad címerrel díszített, „Minden a hazáért” feliratu nemzetiszínű zászlót. Az iskola ifjúsága meghatóan fogadta az adományt, amely a két iskolát jelképeve méginkább összeköti.

Cimer és cimfestést

üvegre, badogra, fára **PAIZS J.**
művésziésen, szakszerűen készíti

Mezey Mihály utca 1. sz.

cimer és cégfestő

Ovóhelyen tárgyalt a Városok Szövetségének választmánya

Soós István dr. polgármester nyilatkozata a Városok Szövetségének üléséről

A Városok Szövetségének választmányi ülésén, amely március 17-én Szendy Károly polgármester elnöklete alatt ment végbe, a választmány mindenképp előt foglalkozott a tisztviselők status-kezelési kérdésével, amely ügyhöz a kecskeméti, ceglédi, szombathelyi polgármesterek szoltak hozzá s amely ügygel kapcsolatban a városi tisztviselők helyzetének sürgős elintézését javasolják a belügy, valamint a pénzügyminisztériumban.

A választmány foglalkozott az ONCSA problémájával és ennek kapcsán a magam részéről indítványoztam, hogy a belügyminisztérium az idén is legalább azt az összeget juttassa házépítésre, mint tavaly.

Azután foglalkozott a választmány a városok tüzfiaellátásának kérdésével. Etekintetben javaslatot tettem, hogy mivel a tüzfiaellátás a közrend és köznyugalom szempontjából fontos, a belügyminiszter kéressek fel, hogy mint az elmúlt esztendőben, úgy most is a tavaszi hónapokban tartson egy sürgős ankétet a földművelésügyi és közellátásügyi miniszterek bevonásával és gondoskodjanak arról, hogy a termelés már a tavaszi hónapokban befejeztesse és a városok kontingensének megállapítása

legkésőbb májusig megtörténjen s főleg a közintézmények tüzfifa még a nyár folyamán leszállítsassék. A választmány az előterjesztést egyhangulag magáévá tette.

A tárgysorozat azon pontjával kapcsolatban amely a közellátás igazgatására vonatkozik, javaslatot tettem, hogy a Városok Szövetségének választmányi ülésére hívassék meg úgy Jurosek államtitkár, valamint a közellátásügyi minisztérium vezető tisztviselői, hogy így a városok polgármestereinek módja legyen közvetlen előterjeszteni az illetékes szerveknek panaszait és kívánságait és az illetékes szervek pedig megadassák a szükséges felvilágosításokat és útbaigazításokat. A választmány ezt a javaslatot magáévá tette.

Közben megszólalt a légitámadást jelző sziréna, mire az egész választmány levonult az ovóhelyre. Tekintettel arra, hogy a riasztás több mint egy órát vett igénybe, a választmány az ovóhely egyik folyosóján tárgyalta le a tárgysorozat többi pontjait, ezáltal is az időt hasznosan felhasználta.

Ezek között egyik fontos tárgysorozati pont volt a városok javaslatai a háború utáni átmeneti gazdasági és szociális problémák megoldása.

Felhívás a ruhagyűjtőkhöz s a leventékhez

Március 21-én (kedden) a VI. kerületben gyűjtenek a következők:

Szöke Albertné, Tóth Mihályné, Puskás Albertné, Dukrét Gézné, Vranivitsné Szöke Mária, Szabó János (képviseelő), Kovács Margit, Kományi Margit, Pacher Antalné és Péter Dezső, akik reggel 8 órakor gyűlekeznek a Vitéz-utca 60. szám alatti 2. sz. állami iskolában.

Ugyanott gyűlekeznek d. u. 1 órára a következők:

Bokor Sándorné, dr. Kókai Károlyné, Krausz Istvánné, Thalmeiner Ferencné, Krüger Magdolna, Szabó Sándorné.

Leventék: 10. sz. csapata 21-én (kedden) d. e. 8 órára,

8. sz. csapata d. u. 1 órára pontosan jelentkezik a Vitéz-utca 60. sz. alatti 2. sz. áll. elemi iskolában. Névsorolvasás!

Március 23-án (csütörtökön, tehát nem szerdán) a VII. (Óssi) kerületben a gyűjtést Csorba Jánosné és Geréb Árpád leventetiszt végzik a kapott utasítás szerint. Indulás csütörtökön reggel 8 órakor az Óssi áll. elemi iskolából.

Pontos megjelenés erkölcsi kötelesség!

Felhívás a város közönségéhez!

Felhívjuk mindenkinek a figyelmét arra, hogy a ruhagyűjtéssel lelketlen emberek visszaélnék. Ismételten kérjük a m. t. közönséget, hogy minden gyűjtőt (csoportot) igazoltasson, mert minden gyűjtőcsoport vezetőjének Hlatky főispán és Soós polgármester urak sajátkező aláírásával és a város pecsétjével ellátott fél éves, névre és napra szóló igaz-

olványa van, pontos sorszámmal ellátva a gyűjtési utcák feltüntetésével, az adományról pedig blokkos nyugtát ad, annak egyik indigós másolatát az átvevő tartja meg, a másikat az adománvra tűzik rá! — Gyűjtés csakis a lapokban jelzett kerületben van, sehol máshol! Minden gyanus esetben idejében forduljon a rendőrszámhoz, vagy a 24-71, 24-72, 24-73 telefonszámon.

Esetleges pótgűjtésről a hírlapokban adnak tájékoztatást. Aki az eddig leggyűjtött kerületben bármely oknál fogva kimaradt a gyűjtésből, nemes szívű adományait adják le a Sal Ferenc-utca 9. sz. alatti „Magyarházban”, ahol március 25-ig állandó szolgálatot tartanak. A gyűjtőbizottság.

A város egyheti népmozgalma

Születések: Rozsos László gyógyszerész fia László, Hittner István bádigos és vízvezeték-szerelő segéd leánya Éva, Bagosi Imre m. kir. rendőr fia Imre, Szodorai István m. kir. ht. sz. szakaszvezető leánya Magdolna, Riczman Fülöp hentes és mészáros segéd fia Fülöp, Béres Miklós vízvezeték szerelő segéd fia Sándor, Orbán András cipészsegéd leánya Margit, Koszta Szilárd géplakatos segéd fia Szilárd, Szinte Lajos Ibusz tisztviselő fia Lajos, Méhes János asztalos segéd fia László, Boros Péter szobafestő segéd fia Péter, Maccinka Mihály asztalos mester leánya Ilona, Olysoi Milán magántisztviselő fia Lőránt, Oláh Károly kubikos fia László, Somogyi Mihály városi altitzt leánya Erzsébet, Szabó István cipészsegéd fia György, Wallerstein István magántanító fia Iván, Mágori István napszámos fia István, Bartha László napszámos fia László, Bodó Imre napszámos fia Imre, Asztalos Gyula cipőfelsőrész készítő fia Attila, Póta Imre cipőfelsőrész készítő fia Sándor, Tóth László városi pénztárnok fia László, Volf Rubin vallástanító leánya Regina, Takács Imre gyárimunkás fia Béla.

Házasságok: Plachy Poroszlay Károly tisztviselő és Jeszenák Mária, Hodák Sándor magántisztviselő és Elek Margit, Magyar József timármester és Orbán Margit, Vad István gépkocsivezető és Bányai Ilona, Varga Imre cipőfelsőrész készítő segéd és Pap Margit, v. Páll Sándor hentes és mészáros segéd és Tombász Mária, Kurta Árpád temetkezési vállalkozó és Koch Karolina, Barta Béla géplakatos és Fodor Rozália. Nemes Mihály kertészsegéd és Pásztor Piroška. Gábor György cukrász segéd és Kiss Ilona, Gáspár Ernő fogtechnikus és Bányai Livia.

Halálozások: Borbély Jánosné, Ponta Zsuzsanna 62 éves, Medgyesi József 64 éves, Bicok Mihály 69 éves, Koós Jenő 55 éves, öz. Csengeri Károlyné, Okos Irén 56 éves, Sár Sándor 51 éves, v. Szabó Sándor 4 éves, Csengeri Sándor 22 éves, Pap Sándorné, Lázár Mária 31 éves, Róth Gábor 3 hónapos, Hasan Illés 9 éves, Magics István 33 éves, Blett Ferenc 28 éves, Deczki Gézné, Papp Margit 20 éves, öz. Várad Lajosné, Glück Margit 72 éves, Rosenbaum Ferenc 73 éves, Burján Dénes 69 éves, Varga Mózes 75 éves, László Márton 72 éves, öz. Balogh Józsefné, Diénes Mária 78 éves, Gyarmati Károly 54 éves, Dobos Sándorné, Böszörményi Margit 39 éves, Belgó Györgyné, Monus Juliánna 54 éves, Reisz Ferenc 55 éves, Márton Lőrincné, Paskela Mária 31 éves, Dávid Elek 2 éves, Kutyk Teodor 60 éves, Polgár Lajosné, Sári Etelka 55 éves, Göz Piroška 1 napos, Rákosi András 4 hónapos, Stricker Hermanné, Weintraub Eszter 70 éves, Hermann Árpádné, Izsák Gizella 35 éves, Batári Mihályné, Szatmári Margit 31 éves, K. Szabó Piroška 3 hónapos, Vig Mátyás 5 hónapos, Dózsa Anna 34 éves, Goldenfeld Bernáthné, Mózes Etelka 42 éves, Sisman József 67 éves.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 3 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**SEGED UJ PÜSPÖKÉNEK SZEN-
 TELÉSE.** Szeged új püspökét, *Hanus*
 Endrét, Fehérvásárnap, április 16-án
 ezenteli a hercegprimás Budán a korona-
 zászó főtemplomban. A szentelésében
 Grósz József kalocsai érsek és Meszlé-
 nyi Zoltán segítettek. Beiktatása pe-
 dig április 20-án lesz.

**A KORMÁNYZÓ HITVESE A VÁN-
 DOR BABAKELENGYE MOZGALOM-
 ÉRT.** A Magyar Kurir jelenti: Az *Actio*
Catholicana munkáját, mely arra törek-
 szik, hogy a szegényebb családok újszül-
 ötteinek a mai nehéz időkben *baba-*
kelengyét juttasson, a Kormányzó *Ur*
Ófőméltóságának hitvese megleghangú le-
iratban helyeselte s egyben a mozga-
lom céljaira 10.000 pengőt bocsátott
rendelkezésre.

OLASZIBAN az összes katolikus fér-
fiak részére március 26-án megkezdőd-
nek a lelkigyakorlatok. Minden kato-
likus férfi ott legyen!

ADOMÁNY. Szent József nevében 5
 pengőt hozott be egy jólkú hölgy a
 négy hónapos Józseika számára. Köszö-
 nettel nyugtázzuk.

Légyvédelmi lövedék hullott a Vati-
kánra. Rómából jelentik: (MTI) Pente-
 ken reggel egy légyvédelmi lövedék hul-
 lott a Vatikánváros területére. Két
 munkás súlyosan megsebesült. A pápai
 székhely semlegessége és az egyházi
 műkincsek oltalma ellenére újabb ta-
 lálat érte a Vatikánt — állapítja meg
 az *Observatore Romano*.

FELHÍVÁS A KÖZÖNSÉGHEZ! Fi-
 gyelmeztetünk mindenkit, hogy ne-
 vünkben illetéktelenek ruhát gyűjtenek.
 Felkérjük a nagyérdemű közön-
 séget, hogy csak igazolványokkal el-
 látottaknak adják át adományaikat.
 Gyűjtőbizottság.

**RUHAANYAGÁRDRÁGITÓT ITÉLT
 EL AZ USZORABIRÓSÁG.** Nagyvárad,
 márc. 20. Reich Ignác né békéből származó
 szabóműhelytulajdonos különböző,
 10-12 évvel ezelőtt vásárolt ruha-
 anyagokat adott el több alkalommal a
 mai áraknál is magasabb összegekért.
 Az uszorabíróság árdragító visszaélé-
 sétsége miatt 400 pengő pénzbüntetésre
 ítélte jogerősen.

**Irország nem érzi kötelezve magát,
 hogy háborút folytasson a szövetsége-
 sek oldalán.** Amszterdamból jelentik:
 (MTI) Az *United Press* newyorki jelen-
 tése szerint Brennan washingtoni ir-
 követ Irország helyzetéről a következ-
 zőket jelentette ki: „Irország népe nem
 érzi magát kötelezve arra, hogy hábo-
 rut folytasson a szövetségesek oldalán.
 Az ország kész semleges maradni.” —
 Brennan kijelentette még, Irország nem
 gondol arra, hogy jelenlegi helyzetét
 bármiképp is megváltoztassa.

Lemondott az iráni kormány. Isz-
 tanbulból jelentik: (MTI) Mint a brit hír-
 szolgálat jelenti: Ali Scheily iráni mi-
 niszterelnök szombaton benyújtotta a
 maga és kormánya lemondását a szi-
 naknak. A lemondás annak a törvénynek
 alauján történik, amely kimondja, hogy
 a perzsa kormány minden új törvény-
 kezési időszak megkezdése után kö-
 telezve lemondani.

OLASZIBAN az összes katolikus fér-
fiak részére március 26-án megkezdőd-
nek a lelkigyakorlatok. Minden kato-
likus férfi ott legyen!

Férjhez megy Szentmiklóssy Irénke.
 A Magyar Lapok hírlaposztálya búcsú-
 zik Szentmiklóssy Irénkétől. Hét
 éven át volt a hírlaposztály tisztviselő-
 nője s ez idő alatti szerényességével és
 szorgalmával mindig lelkiismeretesen
 szolgált a vállalatot. Szerényessége
 jellemző, hogy szívének nagy boldogsá-
 gát is az utolsó pillanatig elrejtölte,
 nem szól egy szót sem, hogy férjhez
 megy. Csak akkor tudtuk meg az ér-
 vendetes eseményt, amikor bejelentet-
 te távozási szándékát a vállalatot. De
 még ekkor is mástól kellett megtud-
 nunk, hogy tulajdonképpen miért is
 megy el tőlünk. Esküvője március
 23-án, csütörtökön délelőtt fél 11 óra-
 kor lesz a régi református templomban.
 Vőlegénye Soós János szabómester,
 akinek Ippen (Szilágy megyében) van
 önálló szabószága. — A Magyar Lapok
 meghatva búcsúzik Szentmiklóssy
 Irénkétől. Megköszönjük neki az önzet-
 len, szorgalmas munkát, amelyet vál-
 lalatunknak adott. Azt kívánjuk a jó
 Istenről, hogy áldja meg azon az uton,
 amelyre most lép és adjon neki nagy
 boldogságot, sok örömet a házassá-
 tban.

**PÁLYAZAT ZENEISKOLAI IGAZ-
 GATÓ-TANÁRI ÁLLÁSRA.** A Budapesti
 Közlöny március 18-i száma Szatmár-
 németi városnál újonnan szervezett s
 folyó évi július hó 1-ével betöltendő
 városi zeneiskolai igazgatótanári (zon-
 gora vagy hegedű tanzakos) állásra
 pályázatot hirdet.

Törökország berlini követe Ankará-
ban. Isztanbulból jelentik: Safet Ari-
 kan, Törökország berlini nagykövete
 Ankarába vezető útja során Isztanbul-
 ba érkezett. A nagykövet a török fő-
 városban tárgyalásokat fog folytatni a
 török kormánnyal.

OLASZIBAN az összes katolikus fér-
fiak részére március 26-án megkezdőd-
nek a lelkigyakorlatok. Minden kato-
likus férfi ott legyen!

**ÖNGYILKOS LETT EGY VÁRADI
 NAPSZÁMOS.** Nagyvárad, márc. 20.
 Hétfőn hajnalban 5 órakor kertjének
 egyik félreeső részében felakasztotta
 magát Homoki Sándor 54 éves dr. Tóth
 Mihály utca 4. szám alatt lakó napszám-
 os. Az öngyilkosságot az életunt fele-
 sége vette észre, de már nem lehetett
 az életnek megmenteni. A rendőrség
 megállapítása szerint Homoki Sándor
 ittasan követte el tettét. A vizsgálatot
 bevezették.

A zengzetes magyar nyelvért.
 A Magyar Kurir jelenti: *Simonyi Béla*
 ny. tanár igen érdekes pályázatot
 hirdet a magyar beszédmod megja-
 vításának érdekében. Felhívja a köz-
 zépiszkolák, beleértve a kereskedelmi
 iskolákat is, továbbá a felső iskolák
 egyetemi hallgatók, színiakadémiai
 növendékek, stb., de ugyanilyen in-
 tézmények vezetőinek a figyelmét
 arra, hogy szorgosan ügyeljenek az
 általuk hallott egyházi és világi szó-
 noklatoknak a magyar nyelv ápolása
 s főleg zengzetes és hibátlan kiejtési
 szempontjaira. Ebből a célból pályá-
 zatot hirdet, amelyben mindenki
 résztvehet és amelynek nyertesét
 megkapják azt a közel félezer oldalas
 „Beszéd” című tudományos munkát,
 amely éppen ezt a gondolatokot dol-
 gozta ki tudományos alapon. A pályá-
 zati munkákat ez év június 15-ig kell
 beküldeni *Simonyi Béla* ny. tanár cí-
 mére, Budapest, Magyar-utca 3. I.
 em. I. ajtó. (M. K.)

**13 amerikai gépet leszállásra
 kényszerítettek Svájcban.** Bern.
 MTI jelenti: Szombaton este hi-
 vatalosan közölték, hogy szomba-
 ton délután több négymotoros ame-
 rikai bombázó ismét behatolt Svájc
 légi területébe. A svájci légyvédelmi
 repülőrajok felszálltak. A légyvédel-
 mi őrök is működésbe léptek. 13
 amerikai gépet leszállásra kényszerí-
 tettek. Három további bombázó
 Svájc fölött lángolva lezuhant. Az
 elpusztult gépek személyzetének
 egy része ejtőernyővel megmenek-
 ült. Közülük a sértetleneket in-
 ternálták.

**ELMARADNAK A RÓMAI KATO-
 LIKUS TANÉROK RÉSZÉRE HIRDE-
 TETT KONFERENCIA BESZÉDEK.**
Illetékes helyről kapott közlemény szer-
int a római katolikus tanérok részére
tervezett konferencia beszédek, a köz-
bejött akadályok miatt elmaradnak.

**Szállítható sirbolt, karórás logarléc
 és egyéb új magyar találmányok.** A
 Szabadalmi Hivatalnál az elmúlt he-
 tekben igen több érdekes új magyar
 találmányt jegyeztek be. Balázs Piri
 György kézi hőfűzőt talált fel,
 Berbuch László és Haasz Aladár elek-
 tromos zsebőngyűjtőt szerkesztett.
 Ehrenzweig Róbert horitékkel egyesi-
 tett levélpapírt szabadalmaztatott,
 Gyarmati Antal a nemi beleségék
 megelőzésére talált fel egy készit-
 ményt, Kozdra László vízmentes cipő-
 talp előállítására és felerősítésére szol-
 gáló eljárást szabadalmaztatott. Kabai
 Péter maláriaelleni szert talált fel.
 Marocsek Emma eljárást szabadalmazta-
 tott gyümölcsíznek vagy jamnek pá-
 linkával való elkészítésére. Pálma Já-
 nos szállítható sirboltot szabadalmaz-
 tatott. Reményi János játékgéppuskát
 szerkesztett és jelentett be a Szabad-
 almi Hivatalnál. Szilvay Kornél fővárosi
 fűzőltáparancsnok berendezést szer-
 kesztett a tetőtűzek továbbterjedésének
 megállítására. Varsányi Lajos és Edin-
 ger Károly szerkezetet talált fel a he-
 futó fogadások számolására és jelzésé-
 re. János Ferenc karórával viselhető
 logarlécet szabadalmaztatott. (Magy.
 Tud.)

**BUTOROKBÓL ma is nagy választék
 ARTA butorüzlet, Pannonia épület,
 Bethlen István-utca 2.**

Nagyvárad thj. város adóhivatala.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY
 Alulírott városi végrehajtó közhírré
 teszem, hogy köztartozások fejében le-
 foglalt ingóságokra az 1925. évi P. M.
 rendelet 67-69. szakasza alapján az el-
 ső árverést 1944. március 27. a máso-
 dikát 1944. április 4-én a városi köz-
 rúttárbán (Szept. 6. u. 2.) kitűzöm.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK
 1. Az első árverésen az egyes ingosá-
 gok csakis azesetben kerülnek eladásra,
 ha az árverezők a becsérték háromne-
 gyedrészére erejéig tesznek vételi ajánla-
 tot.
 2. A második árverésen azonban az
 ingóság becsértékre való tekintet nél-
 küül a legnagyobb vételi ajánlatot tevő
 birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása, vagy meg-
 kitérítése esetén a behajtási illeték 8
 százalék.
 4. A vételárát azonnal és készpénzben
 kell fizetni.
 Nagyvárad, 1944. március 14.
Literáti János,
 végrehajtó.

**Hatalmas károkat okozott a plovdivi
 árvíz.** Szofiából jelentik: (MTI) A plov-
 divi, pazarzségi árvíz 117 házat tett
 tönkre és 500 embert hajléktalanná.
 Azonkívül elpusztult 17.000 hold terü-
 let vetése. A plovdiv-szofiai útvonalat
 az árvíz sokhelyen át szakította, úgy-
 hogy egyelőre használhatatlan.

**23 óra San-Francisco-Ausztrália és
 vissza.** Liszabonból jelentik: (MTI)
 Newyorki jelentés szerint egy liberátor
 szállító gép a San Francisco-Ausztra-
 lia közötti utat új rekordidő alatt tet-
 te meg. Három nap és 23 óra volt
 szüksége az ut oda-vissza való megte-
 telére. A korábbi csúcseredmény négy
 nap volt.

Ötös ikrek Buenos-Airesben. Madrid-
 ból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti:
 Mint az *Informaciones* Buenos-Airesből
 jelenti, egy olasz származású embernek
 a felesége öt egészséges gyermeknek
 adott életet. A gyermekek közül három
 leány és kettő fiú. Feleségének már
 születtek egy ízben hármas ikrei.

Meghalt a váradi állomáson egy Németországból hazatért munkás

Nagyvárad, márc. 20. *Bartha Mihály*
 nagyvárad munkás hosszabb ideje Né-
 metországban dolgozott és szabadságot
 kapott családjára meglátogatására. Vasár-
 nap éjszaka hazaérkezett, majd mikor a
 vonat az állomáson megállt, a vasuti
 kocsiban hirtelen meghalt. A hatóság
 bevezette az ügyben a vizsgálatot.

Nyolcvanezer pengő a magyar írók támoga- tására

A Magyar Irodalompartoló Társaság dr. vitéz *Szabó Lajos* elnök-
 letével az Ügyvédi Kamarában ren-
 dezte közgyűlést, amelyben az el-
 nök beszámolt arról, hogy a moz-
 galom indulása óta a tagok száma
 nyolcszázra növekedett, megtörtént
 az első díjkiosztás s ezzel megmu-
 tatták, hogy az elindított harc nem
 reménytelen. Az elnöki beszámoló
 után *Kodolányi János* tartott nagy-
 hatású előadást, majd *Vargha*
László titkár olvasta fel jelentését
 a társaság elmúlt évi működéséről.
 A jelentéseket elfogadta a közgyű-
 lés és tudomásul vette az 1944. évi
 költségvetést, mely erre az eszten-
 dőre összesen 88.000 pengőt irány-
 zott elő a magyar írók díjak, segé-
 lyei és tisztelendő díjak formájában
 való támogatására. — Elfogadta a
 közgyűlés dr. *Árkosi Veres Gábor*-
 nak azt az indítványát, hogy a tár-
 saság az idei könyvnap alkalmá-
 val 10.000 pengős könyvnapi díjat
 tűzzön ki, egy — a társaság alap-
 szabályaiában foglalt feltételeknek
 megfelelő — élő magyar író olyan
 művének jutalmazására, amely az
 idei könyvnapon jelenik meg első-
 ízben s feltétlen irodalmi értéke
 mellett alkalmas a magyar népi-
 nemzeti öntudat feljlesztésére.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

SPORT

Már kilenc pont a NAC előnye

Nyomasztó fölényrel győzte le a NAC az Újpestet

A Nemzeti Bajnokság 19. fordulójának legnagyobb meglepetése, hogy az otthonában játszó Vasas négygólos vereséget szenvedett a kieséssel küzdő Újvidéktől. A NAC szempontjából óriási jelentősége van a Gamma vereségének, mert így már 9-re nőtt pontelőnye a bajnoki táblázaton, ami emberi számítás szerint már alig hozható

be a bajnokság végéig. A Ferencvároستól az Üllői-úton is elrabolt egy pontot a Kispest, ami szintén a meglepetések közé tartozik. A Kolozsvár értékes két pontot hozott el Szegedről és így ismét a harmadik helyre rukkolt fel. A vasárnapi eredmények részleteit alább közöljük:

Nagyvárad—Újpest 2:1 (1:0)

NAC: Vécsey, Mészáros, Ónody, Perényi, Juhász, Deményi, Ferenczi, Bodola, Lőránt, Sárvári Tóth III.

Újpest: Verseczi, Balogh II., Bíró, Balogh L., Nagymarosi, Széphegyi, Pozsonyi, Szusza, Penderik, Zsengellér, Spányik.

Lőránt indítja el a labdát s utána a kapott utasításhoz híven, nyomban hátravonul harmadik hátvédnek. Tóth Matyi szalad le a szélen, beadása jól jön Sárvárinak, de a csatár elcsuszlik a 16-on. Újra Matyi rohamoz, Bodolával játszik össze, mintaszerű beadása átszáll a rozszszul helyezkedő Ferenczi feje felé. Még az 5. percben is a NAC balsáryon folyik a támadás, végül is Nagymarosi szereli elegánsan Tóth III.-at. A 6. percben jön fel az Újpest. Pozsonyi partdobását Szusza a hatos vonallal egymagasságban egyből éppen csak, hogy kapu fölé küldi.

Igen élénk az iram. A NAC fölénye azonban továbbra is szemmel látható. A 8. percben Bodola szökteszi Tóth III.-at, a nagy kedvvel játszó szélső faképnél hagyja Balogh II.-öt, Ferenczi ismét rozszszul helyezkedik a mintaszerű beadásra. A közönség zúg, egyesek szidják a fiatal jobbszélsőt, de nincs igazuk, mert eltekintve attól, hogy Balogh Bonzó és Bíró Sanyi ellen még öreg, rutinos játékosoknak is alaposan fel kell kötni a nyakendőt, egy fiatal játékos elfogódottságán senkinek sem szabad csodálkozni. Az ilyen támadások még jobban elveszik az önbizalmat.

Nyomasztó a NAC fölénye

A NAC fölénye egyre jobban ki-domborodik. Zsengellér meg sem tud munkálni Perényi mellett. Abelt le is hangolja ez a helyzet és láthatóan kedvetlenül játszik. A gól egyre érik. A 14. percben Sárvári remekül kiteszi Tóth III.-at, a szélső átmege két védőn is, lövését a remekül védő fiatal Verseczi ügyesen fogja. A 15. percben végre megszületik a várva-várt gól. Juhász hoz fel labdát, Sárvárinak ad, a csatár kiugrik Nagymarosi és Széphegyi között s úgy 12 méterről védhetetlen gólt küld a jobb alsó sarokba. Verseczi már csak utána tudja magát dobni. (1:0.)

A gól után észre tér egy kicsit az Újpest és néhány támadást vezet. Azonban a NAC hátvédhármasa mindent rombol. Különösen Lőránt és Ónody van elemében. A 24. percben Zsengellér Spányikot szökteszi, a szélsőt Mészáros szereli és máris a

NAC támad. Bíró hazaadással ment. Utána Bodola lő, de Verseczi a helyén van. Utána Tóth Matyi szágult a balszélen, nem bírnak vele a lila védők, remekül ivelődik a beadás, a jobboldal azonban lekésik. Egykapura folyik a játék. A 35. percben Perényi remekül szereli Zsengellért. Ferenczinek ad, a szélső átmege Bíró, beadását mentik. Ezután Széphegyi labdáját Szusza lövi kapu fölé messziről. A 43. percben ismét gólszag van az Újpest kapu körül. Balogh II. elhibázza Deményi beadását, Tóth III. azonban fölé lő. A 44. percben Zsengellér elől Lőránt ment biztos fölényrel. Az utolsó percben egy dancsból kifolyólag Juhász vitatkozik a játékezetővel. Kiss M. Ernő figyelmezteti a játékezt és ezzel vége is a féldőnek.

Gyors egyenlítés után kapujához szorul az Újpest

Szünet után Szusza indítja el a labdát, de Juhász elakad. Mezőnyjáték után egy szerencsés góllal egyenlít az Újpest az 5. percben. Széphegyi Zsengellért szökteszi, a csatár átmege Mészáros, Vécsey kifut, Zsengellér hátra játszik Szuzának s bár a kapuba Ónody szalad be, mellette éles lövéssel kiegyenlít a jobbszélsőt. (1:1.)

A gól felvillanyozza a lila-fehéreket. A 8. percben Penderik Zsengellérnek ad. Nagy kavarodás van a NAC kapu előtt, Vécsey ismét kifut, most azonban biztosan ment Ónody. Ezzel aztán el is lötték a puskaport az újpesti legények. Feljön a hazai csapat és valósággal odaszegezi kapujához ellenfelét, hogy az eredmény sokáig várat magára, annak főoka, hogy a fiatal Verseczi remek formában van és valósággal ragad hozzá a labda. A 10. percben Tóth Matyi szalad le Deményi labdájával, lövést fogja Verseczi. Utána Sárvárit lesen találja a Deményi labdája. A 15. percben Bodola lő nagyot, majd Ferenczi labdáját védi a lilák kapusa. A 17. percben ismét Ferenczi támad, átmege Bíró, beadását Bodola szépen lövi. Verseczi remekül fogja Felbillen a pálya, zúg a közönség, az Újpest valóban alaposan be szorult.

Csak a 20. percben jön fel az Újpest, Szusza, majd Penderi lövését fogja biztosan Vécsey. Óriási az iram, Sárvári-Bodola összejátékából Ferenczi kap labdát, átmege Balogh I.-en és Bíró, lövését fogja a kitűnő újpesti kapus. Ferenczire rá

sem lehet ismerni. Bátran, szemfülesen játszik, már nem imponál neki a nagyírú ellenfél, nincs semmi lámpaláz. A 26. percben Bodola lő, utána Tóth Matyi szögletet harcol ki. Balogh II. menti a sarokrúgást. Az Újpest véglegesen beszorul, 8 emberrel védekezik.

A 36. percben ismét egy Újpest lefutás. Zsengellér vág ki hosszú labdát Spányiknak, a szélső jól megfut és Vécseynek a lábáról kell leszedni a labdát. Ezután a nagy kedvvel játszó Sárvári vezet ellen-támadást és neki is a lábáról szedi le Verseczi a labdát. Ismét a levegőben lóg a gól. Bár az Újpest védelem egy pillanatra sem adja fel a harcot, Verseczi pedig tünemé-nyes formában véd. A 43. percben török meg a jég ismét. Sárvári kap hátulról labdát, az Újpest kapuja előtt kavarodás támad s amikor a középcsatár kapura lő, Verseczi már verve van s Bíró vágja ki a vonalon félméterre túl jutott labdát a kapuból. (2:1.)

Az Újpest játékosok tiltakozni kezdenek, Kiss M. Ernő azonban hajthatatlan, mert világosan lát-szott, hogy a labda már bent volt a kapuban. A játék áll és a vitának az a vége, hogy Bíró tiszteletlen magatartása miatt kiállítja a játékezetőt. Egy perc múlva véget ér az izgalmas csata.

Szögletarány 4:3 (2:2) a NAC javára.

Egyéb eredmények:

Beszékt — DiMÁVAG 2:2 (1:1).
SalBTC — Elektromos: 7:2 (1:2).
Csepel — DVSC 4:1 (2:1).
Újvidék — Vasas: 4:0 (3:0).
Kispest — Ferencváros 2:2 (2:1).
Szolnok — Gamma: 2:1 (0:0).
KAC — SzTVSE: 1:0 (1:0).

NAC II—Kondorosi OTE 14:0 (5:0)

Játékezető: Paál. Góllövők: Bárdosi 6, Barna 3, Csapó 2, Bartha 2, Halász 1. Holnap számunkban részletesen beszámolunk a mérkő-zésről.

RÁDIÓ

KEDD, MARCHIUS 21.

8.35 Délelőti muzsika.
10.15 A rádiózenekar műsorából.
11.15 Szalonötös.
11.40 Divattudósítás.
12.05 A Légierők zenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröske-roszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Népszerű nyitányok és közzenek.
15.00 Délutáni muzsika.
16.10 Gyermekdelután.
17.00 Törzstagok kiállítása a Nemzeti Szalonban.
17.10 Notafélek virágai.
17.50 Dr. Edvi-Illes István előadása.
18.15 Szórakoztató zene a német bíró-dalmi rádió műsorából.
19.00 Magyar zeneszerzők féltárája.
19.30 A tavasz érkezése.
19.45 A műdal magyar mesterei.
20.05 Beszélgetés egy fűszállal.
20.30 Tavaszforduló.

Budapest II.

18.30 Mezőgazdasági félóra.
19.00 Nagy mesterek — örök művek.
20.10 Atzél Nándor előadása.
21.40 Csorba Gyula cigányzenekara.
22.20 Táncoló billentyűk.

Hirdessen a Magyar Lapokban

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétele

Eladó sürgősen magánház nagy ud-varral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 728

JÓKARBAN levő 4 kerékű kézikocsit megvételre keresünk. Ajánlatot Szent László-nyomda, Szilágyi Dezső-u. 5. alá kérünk. 777

Kombinált és hálósobák, konyhák, rekamierék. Verő asztalosnál Kapuc-nus-u. 11. 719

Varrógépet bármilyen állapotban, magas arban veszek Kiss Béláné, Kos-suth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Alma kórházak, cukrászok részére ol-csón beszerzhető. Szacs-vay-utca 17. pin-cében. 620

Teljesen jókarban levő fehér kony-habutor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Nagy Lajos király utcában szoba, konyha, kertos széptelkű ház 14.000 eladó. Jelének ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 769

Hálóbutor, fényezett, olcsón eladó. Hegyesi Márton-u. 4. Asztalosnál. 740

Ekköltözhető szoba, konyha, speizos magánház. fajgyümölcsösével eladó. Ci-meket „Alkalmi” jeligére kiadja. 786

Römkövet megvételre keresek. Cim: Akadémia-u. 6. 785

Lebontásra való épület eladó. Böveh-bet vitéz Tarr Sándor, Szacs-vay-u. 17. 784

Most adja el használt ruháit és hol-mijait, mert magas árat kap érte a Re-kordban. — Ugyanott jót és olcsón vá-sárolhat. Hlatky-u. 14. 699

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, molc és min-dennemű fergék irtását, 38 évj gyakor-lattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 813

Elcserelném kolozsvári 2 szoba, kony-hás lakásomat hasonlóval, vagy 1 szo-bással is. Cim: Tompa Mihály-u. 85. sz. Jámbor. 705

Kéziszövessel nőszövet és sál szöve-sét vállalom. Tóth Jánosné, törvény-észék, magánlakás. 737

Varrógépjávitás egy évj felelősséggel Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Te-telefon 23-30. 738

Diszpárna függöny montírozását, ré-giek felújítását vállalom. Kötők, hór-golok, ócska szövetet átalakítok, gyer-mekruhának is. Bontott harisnyaszár-ból újat fejelek. Bodáné kézimunka-üzlete, Kossuth-utca 18. 783

Allást nyeg

15-16 éves leány felvétetik ta-nulónak a Szent László-nyomda-ban, Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Munkásokat és munkásnőket 16 évnél idősebbeket felvesz Dreher-Haggen-macher Nagyváradj Sörgyár, Jelentke-zés a váradszőlősi telepen 10-12 ora között. 733

Azonnal alkalmazunk növényolaj-gyárunkban munkásokat és napszamo-sokat. Jelentkezni Vegyi és Élelmiszer-ipari r. t.-nál, Anyos Pál-u. 2-6. naponta reggel 8 órától. 751

Keresünk lakost, aki hegesztési is tud. Címeket „Szorgalmas” jeligére a kiadóhivatatalba krénük. 752

Ügyeskező tanuló fiu vagy leány festészet felvétetik. Különleges, min-denkor nagyjövédelmű szakmát tanul rövid képzéssel. Peterdi, Szabadság-utca 10. 782

Oktatás

Olasz, latin nyelv tanítását vállalom. Esetleg kezdőknek angol, német nyelv-órát adok. Cim a kiadóban. 707

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

A szerkesztést felel.

Dr. Virág Jermot

főszerkesztő

Szent László-nyomda R. T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám